

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

2007/2107(INI)

29.11.2007

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie zrównoważonego rolnictwa i biogazu: potrzeba przeglądu
prawodawstwa UE
(2007/2107(INI))

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sprawozdawca: Csaba Sándor Tabajdi

Sprawozdawca komisji opiniodawczej (*):
Werner Langen, Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

(*) Procedura obejmująca zaangażowane komisje – art. 47 Regulaminu

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	10

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie zrównoważonego rolnictwa i biogazu: potrzeba przeglądu prawodawstwa UE (2007/2107(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 7 grudnia 2005 r. w sprawie „Planu działania w sprawie biomasy” (COM(2005)0628),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie „Mapy drogowej na rzecz energii odnawialnej - Energie odnawialne w XXI wieku: budowa bardziej zrównoważonej przyszłości” (COM(2006)0848),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 listopada 1997 r. w sprawie „Energii dla przyszłości: odnawialne źródła energii - biała księga dotycząca strategii i planu działania Wspólnoty” (COM(1997)0599),
- uwzględniając dyrektywę 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 maja 2004 r. w sprawie „Udziału energii odnawialnej w UE - sprawozdania Komisji zgodnie z art. 3 dyrektywy 2001/77/WE, ocena wpływu instrumentów legislacyjnych i innych strategii politycznych Wspólnoty na rozwój udziału odnawialnych źródeł energii w UE i propozycje dotyczące konkretnych działań” (COM(2004)0366),
- uwzględniając program Komisji „Inteligentna energia - Europa”² oraz komunikat z dnia 8 lutego 2006 r. „Strategia UE na rzecz biopaliw” (COM(2006)0034),
- uwzględniając dyrektywę 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych³,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1782/2003 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników⁴ oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)⁵,

¹ Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 33.

² Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1230/2003/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. przyjmującą wieloletni program działania w dziedzinie energii: „Inteligentna energia – Europa” (2003-2006), Dz.U. L 176 z 15.07.2003, str. 29.

³ Dz.U. L 123 z 17.05.2003, str. 42.

⁴ Dz.U. L 270 z 21.10.2003, str. 1.

⁵ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, str. 1.

- uwzględniając decyzję nr 280/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. dotyczącą mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz wykonania Protokołu z Kioto¹,
 - uwzględniając dyrektywę Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej²,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 29 września 2005 r. w sprawie udziału odnawialnej energii w UE oraz propozycji konkretnych działań³,
 - uwzględniając rezolucję z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie wspierania upraw do celów niespożywczych⁴,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz opinie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii i Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0000/2007),
- A. mając na uwadze, że biała księga dotycząca strategii i planu działania Wspólnoty w dziedzinie energii dla przyszłości - odnawialnych źródeł energii (COM(1997)0599) wyznacza cel, jakim jest zwiększenie energii czerpanej z odnawialnych źródeł z 6% w 1995 r. do 12% do 2010 r.,
- B. mając na uwadze, że Komisja w „Planie działania w sprawie biomasy” stwierdziła, że aby osiągnąć ten cel, należy ponad dwukrotnie zwiększyć udział energii czerpanej z biomasy,
- C. mając na uwadze, że rolnictwo i leśnictwo w UE w znaczącym stopniu przyczyniły się do złagodzenia skutków zmian klimatycznych, jako że emisje gazów cieplarnianych pochodzące z rolnictwa zmniejszyły się między 1990 a 2004 r. o 10% w UE-15 i o 14% w UE-25, a także mając na uwadze, że do 2010 r. emisje pochodzące z europejskiego sektora rolnictwa będą o 16% niższe w stosunku do poziomu z 1990 r.,
- D. mając na uwadze, że istnieje duży potencjał na znaczący wzrost produkcji biogazu, szczególnie jeżeli chodzi o potencjalny udział produkcji zwierzęcej (obornik), osadów, odpadów, jak również roślin nienadających się do produkcji żywności i paszy jako preferowanych materiałów do produkcji biogazu,
- E. mając na uwadze, że jak dotąd tylko 50 PJ biogazu jest produkowane w oparciu o obornik, rośliny energetyczne, osad i odpady organiczne, podczas gdy potencjał samego obornika wynosi 827 PJ,

¹ Dz.U. L 49 z 19.02.2004, str. 1.

² Dz.U. L 283 z 31.10.2003, str. 51.

³ Dz.U. C 227E z 21.9.2006, str. 524.

⁴ Dz.U. C 292E z 1.12.2006, str.140

- F. mając na uwadze, że produkcja biogazu i związane z nim instalacje są nierówno rozłożone w Europie, co tym bardziej dowodzi, że jego potencjał nie jest w pełni wykorzystywany,
- G. mając na uwadze, że biogaz można wykorzystać na wiele użytecznych sposobów, w tym do produkcji energii elektrycznej, w systemach grzewczo-chłodzących, do napędzania pojazdów itd.,
- H. mając na uwadze, że wykorzystanie biomasy do produkcji energii elektrycznej stanowi jedną z największych korzyści w kwestii gazów cieplarnianych, a jego stosowanie w systemach grzewczych jest uważane za jedno z najtańszych,
- I. mając na uwadze, że rozbudowa instalacji biogazowych opartych na roślinach energetycznych następuje znacznie wolniej z powodu szybkiego wzrostu cen zbóż, dostaw żywności i problemów związanych ze środowiskiem naturalnym,
- J. mając na uwadze, że obawy dotyczące związku między produkcją bioenergii (początkowo bioetanołem i biodieselem) a wzrostem cen zbóż i żywności na rynkach światowych nie odnoszą się do produkcji biogazu w oparciu o obornik zwierzęcy, osady, odpady organiczne i produkty uboczne z upraw nienadające się do produkcji żywności i paszy, w połączeniu z faktem, że bezpieczne przetwarzanie tych składników jest w każdym wypadku konieczne,
- K. mając na uwadze, że obornik w nowych państwach członkowskich występuje głównie w postaci mieszanej i składa się w przynajmniej 20% ze słomy oraz mając również na uwadze wydłużony okres między produkcją obornika a usuwaniem obornika nienadającego się do żadnej formy fermentacji,

Biogaz jako znaczące bogactwo

- 1. uznaje biogaz za znaczący zasób energetyczny, przyczyniający się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego, rolniczego i wiejskiego, a także do ochrony środowiska;
- 2. zachęca zarówno Unię Europejską jak i państwa członkowskie do wykorzystywania ogromnego potencjału biogazu poprzez tworzenie sprzyjających warunków oraz utrzymywanie i rozwijanie systemów wsparcia w celu pobudzania inwestycji w biogazownie i ich utrzymywanie;

Środowisko naturalne, wydajność energetyczna, zrównoważony rozwój

- 3. podkreśla, że biogaz pochodzący z obornika posiada liczne zalety środowiskowe, takie jak zmniejszenie emisji metanu i CO₂, zmniejszenie emisji pyłów i podtlenków azotu, o wiele mniej ohydny zapach, higienizacja gnojówki i większa zdolność użyźniająca azotu w przerobionym oborniku, co oznacza, że dla osiągnięcia tego samego stopnia użyźnienia potrzeba mniej azotu;

4. podkreśla, że obornik zwierzęcy, ścieki komunalne oraz odpady rolno-przemysłowe mogą zawierać substancje (bakterie, wirusy, pasożyty, metale ciężkie oraz szkodliwe substancje organiczne), które stanowią potencjalnie zagrożenie dla zdrowia publicznego lub środowiska naturalnego; usilnie wzywa Komisję do dopilnowania przyjęcia odpowiednich środków ostrożności pozwalających na uniknięcie zanieczyszczenia i rozprzestrzeniania się tych substancji oraz wszelkich wywoływanych przez nie chorób;
5. stwierdza, że wykorzystanie osadów i odpadów zwierzęcych lub organicznych poprawi wydajność instalacji biogazowych; jest zdania, że problemy związane z higieną w przypadku wykorzystania odpadów zwierzęcych w większości przypadków mogą być stosunkowo łatwo kontrolowane;
6. podkreśla, że w bliskiej przyszłości oczekiwane są rozwiązania techniczne i w dziedzinie zarządzania, które zwiększą jeszcze korzyści dla środowiska i zdrowia biogazowni wykorzystujących obornik, gnojówkę i odpady organiczne;
7. uważa, że te korzyści dla środowiska mogą również prowadzić do większej akceptacji zakładów hodowlanych, które napotykają na wiele problemów spowodowanych rosnącą liczbą skarg ze strony sąsiadów i społeczeństwa ogólnie;
8. wskazuje, że instalacje biogazowe bazujące na oborniku, osadach lub odpadach organicznych mogą doprowadzić do wyższych wskaźników ługowania amoniaku, ale stwierdza, że ten efekt uboczny może zostać powstrzymany w stosunkowo łatwy sposób, a środki zapobiegawcze powinny zostać włączone do krajowego prawodawstwa dotyczącego instalacji biogazowych, a także do subwencji dla instalacji biogazowych;

Oplacalność ekonomiczna i systemy wsparcia

9. przypomina, że wszelkie wsparcie finansowe dla instalacji biogazowych powinno opierać się na wydajności, rozwoju technicznym i pozytywnym bilansie w zakresie gazów cieplarnianych, wartości dodanej w regionach wiejskich oraz innych ekonomicznych i środowiskowych zaletach tych instalacji;
10. podkreśla, że produkcja biogazu w oparciu o obornik, osady i odpady zwierzęce i organiczne powinna być traktowana priorytetowo, ponieważ wynikające z tych metod korzyści dla zrównoważonego rozwoju i środowiska są niewątpliwe;
11. zauważa, że optymalny rozmiar biogazowni zależy od różnorodnych okoliczności wpływających na ekonomię skali, które powinny być dogłębnie przeanalizowane;
12. podkreśla, że wstępnym warunkiem umożliwienia produkcji biogazu powinno być udzielanie wsparcia na kosztowne remonty obór mające na celu niedopuszczenie do wprowadzania słomy do obornika lub codzienne usuwanie tam, gdzie to konieczne;
13. podkreśla, że zarówno ze względów środowiskowych, jak i ekonomicznych najlepszym rozwiązaniem dla biogazowni byłoby łączenie i wykorzystywanie wszystkich dostępnych substancji organicznych;

14. stwierdza, że finansowanie biogazowni wykorzystujących wyłącznie rośliny powinno być kontynuowane pod ścisłą kontrolą i przekierowywane na najbardziej zaawansowane i wydajne zakłady lub systemy w celu zapewnienia Europie przewagi ekonomicznej i technicznej w tej dziedzinie oraz zbadania możliwości na przyszłość;
15. wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania wykazującego, w jaki sposób kryteria w zakresie wydajności środowiskowej i zrównoważonego rozwoju mogą być wprowadzone do upraw roślin energetycznych, tak aby ta względnie nowa technika stała się bardziej przyjazna dla środowiska i gwarantowała, że kwestie związane z produkcją i dostawami żywności są właściwie rozpatrywane;
16. przypomina państwom członkowskim i Komisji, że dalsze postępy w dziedzinie biogazu nie są możliwe bez dodatkowego finansowania; przypomina, że środki finansowe muszą być przeznaczane na badania i rozwój, promowanie stosowania wyników konkretnych projektów w zakładach oraz na większe wsparcie dla „zielonej energii elektrycznej” i „zielonego gazu”;
17. przypomina, że te państwa członkowskie, które przyznają dodatkowe zachęty na „zieloną energię elektryczną” poprzez wystarczające dopłaty do cen lub inne środki, odnoszą również największe sukcesy w promowaniu biogazu;
18. uważa, że produkcja „zielonego gazu” powinna być dotowana w ten sam sposób, co „zielona energia elektryczna”;
19. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zagwarantowanie, że środki z europejskich i krajowych programów będą przeznaczane na najbardziej wydajne i spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju zakłady, zwłaszcza te, które produkują energię elektryczną i ciepłą lub na tworzenie infrastruktury i sieci służących modernizacji i wprowadzaniu biogazu do sieci przesyłowych gazu naturalnego;
20. uważa, że uproszczenie procedur handlu emisjami CO₂ może w znaczącym stopniu przyczynić się do opłacalności ekonomicznej i zrównoważonego rozwoju biogazowni;
21. podkreśla, że biogazownie mogą wspomagać rolników, którzy nie posiadają wystarczających możliwości składowania obornika, w rozwiązywaniu tego problemu w ekonomicznie opłacalny sposób;
22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że zakładanie biogazowni oraz uzyskiwanie zezwoleń na wykorzystywanie odpadów organicznych i osadów nie jest utrudniane niepotrzebnie przedłużającymi się procedurami i przepisami biurokratycznymi;
23. zachęca rolników do współpracy przy zakładaniu i prowadzeniu biogazowni;

Potrzeba przeglądu prawodawstwa UE

24. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o prowadzenie spójnej polityki dotyczącej biogazu; wzywa Komisję do przedstawienia szczegółowego sprawozdania w sprawie

biogazu i o jego rozpowszechnienie w Europie z jednoczesnym uwypukleniem koniecznych zmian w prawodawstwie europejskim i krajowym w celu ułatwienia dalszego rozwoju sektora biogazu, a także wskazaniem najbardziej wydajnych sposobów wykorzystywania funduszy i programów europejskich i podaniem przykładów godnych polecenia wzorców;

25. popiera przyjęcie dyrektywy UE w sprawie produkcji biogazu, która powinna zawierać następujące elementy:
 - a) konkretne cele związane z udziałem biogazu pochodzenia rolniczego w ramach celu dotyczącego produkcji energii odnawialnej, na przykład w formie udziału przetrawionego obornika zwierzęcego, z uwzględnieniem warunków rolnictwa i sytuacji w państwach członkowskich,
 - b) roczne statystyki i sprawozdania w sprawie produkcji biogazu pochodzenia rolniczego w celu umożliwienia realizacji celów,
 - c) działania na rzecz budowy i rozwijania biogazowni oparte na krajowych lub regionalnych ocenach wpływu, popierające te zakłady, które przynoszą największe z punktu widzenia środowiska i zrównoważonego rozwoju gospodarczego korzyści na skalę krajową i/lub regionalną; wszelkie plany muszą obejmować działania na rzecz rozpowszechniania i promowania wyników osiągniętych dzięki poprzednim doświadczeniom lub projektom prototypowym, jeżeli przepisy dotyczące rozwoju regionalnego i obszarów wiejskich nie pozwalają na finansowanie takich działań, należy je zmienić,
 - d) państwa członkowskie UE powinny przyjąć krajowe i regionalne plany w celu zmniejszenia przeszkód prawnych i administracyjnych, na przykład gaz naturalny i inne paliwa kopalne nie powinny korzystać z preferencji na obszarach, gdzie można sprzedawać energię cieplną pochodzącą z biogazu na potrzeby ogrzewania sieciowego,
 - e) zalecenia dotyczące minimalnego poziomu i mechanizmu rocznego dostosowywania płatności na rzecz „zielonej energii elektrycznej” i „zielonego gazu”, które powinny być wystarczająco wysokie w celu zapewnienia niezbędnych zachęt do inwestowania w biogazownie; część płatności mogłaby być pokrywana przez certyfikaty Green;
26. wzywa Komisję do przedstawienia w najkrótszym możliwym terminie projektu dyrektywy w sprawie bioodpadów, w tym standardów jakości; zachęca Komisję do zbadania możliwości opracowania wspólnej dyrektywy dotyczącej biogazu i bioodpadów;
27. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków w sprawie przepisów w zakresie wykorzystywania pozostałości z biogazowni; wzywa Komisję do zagwarantowania, że substancje organiczne używane w biogazowniach nie wykluczą wykorzystywania pozostałości; wzywa Komisję do rozważenia zakazania stosowania stymulatorów wzrostu zawierających metale ciężkie w paszy, jeżeli miałyby się to okazać ogólnoeuropejskim problemem dla późniejszego wykorzystania pozostałości biogazu na polach;
28. zwraca się do Komisji o zagwarantowanie, że dyrektywa w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC), dyrektywa w sprawie azotanów, dyrektywa w sprawie osadów ściekowych, ramowa dyrektywa wodna, dyrektywa ptasia,

dyrektywa siedliskowa oraz prawodawstwo dotyczące metali ciężkich są rzeczywiście egzekwowane we wszystkich państwach członkowskich i regionach, czyniąc w ten sposób biogazownie wykorzystujące obornik i osady bardziej atrakcyjnymi;

29. wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia strategii w celu włączenia biogazowni do mechanizmów z Kioto, na przykład za pośrednictwem certyfikatów Green, specjalnych premii lub ulg podatkowych związanych z energią elektryczną i ciepłą uzyskiwaną z biogazowni, lub innych środków; wskazuje, że poprawiłoby to opłacalność biogazowni i jednocześnie uczyniłoby bardziej przejrzystymi wysiłki rolnictwa w zakresie zmian klimatycznych;
30. wzywa Komisję do przyspieszenia wprowadzania biogazu do sieci przesyłowych gazu naturalnego za pośrednictwem zaleceń lub dyrektywy;
31. wzywa Komisję do jak najszybszego przedstawienia wniosków dotyczących dalszego zwiększania wykorzystania rolniczych zwierzęcych i roślinnych produktów ubocznych do produkcji biogazu, zgodnie z „Planem działania w sprawie biomasy”;
32. zwraca się do państw członkowskich, które nie przewidziały żadnych lub wystarczających środków w istniejących krajowych programach na rzecz rozwoju, aby włączyły biogaz do śródkresowej oceny istniejących programów rozwoju regionalnego i obszarów wiejskich, a także zaproponowały działania na przyszłość;
33. zwraca się do Komisji o przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu najpóźniej do 15 grudnia 2008 r. spójnego sprawozdania w sprawie produkcji biogazu w Europie, z uwzględnieniem wyżej wspomnianych wniosków i poczynionych postępów;
34. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również parlamentom krajowym i rządów państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Środowiskowe i gospodarcze zalety biogazu

I. Ogólna charakterystyka produkcji biogazu w Unii Europejskiej

W czasach gwałtownie rosnących cen ropy, zwiększających się cen gazu oraz znacznej zależności od importu energii coraz więcej państw wprowadza zachęty prawne w celu wykorzystania potencjału energetycznego biogazu, który przypomina i może zastąpić gaz naturalny (biogaz zawiera od 55 do 65% metanu).

Biogaz produkowany w zintegrowanych zakładach rolniczych odgrywa ważną rolę wśród zasobów bioenergetycznych i może być wykorzystywany jako uniwersalne źródło energii. Po zwiększeniu koncentracji metanu oczyszczony biogaz może być wykorzystywany do napędzania urządzeń mechanicznych i do produkcji energii elektrycznej (oświetlenie budynków i zabudowań służących do hodowli zwierząt); w wyniku spalania biogazu powstaje ciepło, które można wykorzystać do ogrzewania i suszenia (tunele foliowe, szklarnie, uprawy, ogrzewanie chlewni, infrastruktura publiczna). Biogaz można również wykorzystywać w urządzeniach chłodzących (chłodziarki) lub w ogniowach paliwowych. Biogaz uszlachetniony i pod ciśnieniem może być wykorzystywany jako biopaliwo nadające się do napędzania pojazdów drogowych. Biogaz uzyskany z jednego hektara biomasy jest dwa razy bardziej wydajny niż biodiesel.

Obecnie w UE istnieje jakieś 4 242 biogazowni wielkości gospodarstwa i około 26 scentralizowanych biogazowni, ale obserwuje się duże różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi. Produkcja biogazu jest najbardziej rozwinięta w Niemczech, Belgii, Austrii i Danii. W większości krajów dominują biogazownie na skalę gospodarstwa, ale w Danii największy udział w produkcji mają scentralizowane biogazownie. Roczna produkcja biogazu z biogazowni rolniczych w Europie oszacowano w połowie 2007 r. na 1.85×10^9 m³ biogazu (zawierającego 65% metanu). Potencjalna produkcja biogazu w UE z wykorzystaniem obornika wynosi 827 PJ (petadžuli), natomiast obecnie jedynie około 50 PJ jest uzyskiwane z obornika zwierzęcego, upraw energetycznych i odpadów organicznych. Oznacza to, że istnieje możliwość 14-krotnego zwiększenia wykorzystania samego obornika zwierzęcego.

II. Aspekty środowiskowe

Biogaz pochodzący z obornika posiada liczne zalety środowiskowe, takie jak zmniejszenie emisji metanu i CO₂, zmniejszenie emisji pyłów i podtlenków azotu, o wiele mniej ohydny zapach, higienizacja gnojówki i większa zdolność użyźniająca azotu w przerobionym oborniku, co oznacza, że dla osiągnięcia tego samego stopnia użyźnienia potrzeba mniej azotu.

Produkcja biogazu (a zatem i metanu) w zamkniętych, kontrolowanych systemach, takich jak biogazownie – i związane z nimi wykorzystanie biogazu za pośrednictwem spalania jako źródła energii odnawialnej – ma bardzo pozytywny wpływ na „bilans emisji gazów

cieplarnianych”. W normalnych okolicznościach wystąpią znaczne emisje metanu ze składowanego i rozprowadzanego obornika zwierzęcego; zbieranie biogazu za pośrednictwem biogazowni zmniejszy całkowite emisje metanu pochodzące z rolnictwa w stosunku do scenariusza „bez biogazowni”. Dzięki przekształceniu metanu w energię i dwutlenek węgla w wyniku spalania następuje „odwrotny” wkład do bilansu efektu cieplarnianego, ponieważ CO₂ jest zdecydowanie mniej szkodliwy niż metan, a także dlatego, że energia uzyskiwana ze spalania biogazu zastępuje kopalne źródła energii.

Emisje CO₂ z odnawialnych źródeł energii (np. spalanie słomy, drewna i biogazu) są uważane za obojętne, ponieważ takie same ilości CO₂, jakie powstają w czasie spalania i tak zostały przyswojone przez rośliny zielone w celu wyprodukowania biomasy.

Siarkowódór (H₂S) jest prawdopodobnie tą substancją w biogazie, która skupia na sobie najwięcej uwagi, jeśli chodzi o potencjalne ryzyko. Do zmniejszenia zawartości siarkowodoru w biogazie można zastosować wiele metod; albo sam biogaz oczyszcza się, np. w płucce, albo niewielka ilość (około cztery procent) świeżego powietrza jest dodawana do biogazu w zbiorniku - na przykład zamkniętym, szczelnym zbiorniku na gnojowicę - gdzie bakterie na powierzchni gnojowicy pochłaniają H₂S. Kolejną tego zaletą jest fakt, że siarka pozostaje w gnojowicy na potrzeby przyszłego odżywiania roślin.

Inne substancje mogą być obecne w biogazie w niewielkich ilościach. **Azot (N₂)** i **tlen (O₂)** może występować w stężeniu do kilku procent (tak będzie w przypadku dodania świeżego powietrza do biogazu w celu odsiarczenia), ale gazy te oczywiście nie stanowią zagrożenia dla środowiska. **Wodór (H₂)** również może występować w niewielkich ilościach, ale zostanie wyeliminowany podczas spalania. Dwa potencjalnie niebezpieczne gazy, **tlenek węgla (CO)** i **amoniak (NH₃)** mogą występować w ilościach śladowych, ale z uwagi na bezpieczny i kontrolowany proces spalania, CO jest całkowicie wyeliminowane. Ilość amoniaku jest nieistotna w porównaniu z możliwością zmniejszenia ilości azotu wprowadzanego do środowiska w wyniku ulepszanego stosowania bionawozów w stosunku do nieprzetworzonej gnojowicy.

A zatem ogólnie jeżeli instalacje są skutecznie zabezpieczone przed wyciekami biogazu, a spalanie biogazu przebiega w optymalnych warunkach, ogólny wpływ na emisje powstające przy przetwarzaniu biomasy organicznej na biogaz w procesie przeróbki beztlenowej jest w pełni pozytywny. Nie tylko poprzez redukcję emisji CO₂ przy wykorzystywaniu paliw kopalnych, ale także poprzez zdecydowaną redukcję innych emisji (metanu itd.) pochodzących z obornika zwierzęcego itp. w stosunku do sytuacji bez biogazowni.

III. Aspekty energetyczne i potrzeba wsparcia ze strony UE i państw członkowskich

Ilość biogazu uzyskiwanego z nawozów zwierzęcych jest raczej niska (40-90 m³/t), o wiele wyższa ze zbóż (170-220 m³/t) i jeszcze wyższa z materiałów uzyskanych z przemysłowej produkcji żywności (przede wszystkim produktów ubocznych i odpadów z rzeźni (250-480 m³/t)). Pożądane jest uzyskiwanie minimum 120 m³/t przy łączeniu różnych surowców do produkcji biogazu. Przetwarzanie obornika zwierzęcego i technologie w zakresie biogazu zawierają wspólne elementy, dlatego zalecane jest połączenie pomocy na zakładanie biogazowni z pomocą na przetwarzanie obornika zwierzęcego, ale również wykorzystywanie innych surowców, takich jak odpady organiczne lub uprawy energetyczne nieprzeznaczone do produkcji żywności. Wspólne jednostki przerobowe są w stanie przetwarzać różne rodzaje odpadów w tym samym czasie, głównie obornik płynny i stały wymieszane z różnymi odpadami organicznymi.

Zyski z produkcji biogazu są ujemne zarówno w przypadku biogazowni na skalę gospodarstwa, jak i scentralizowanych. Dochody obejmują wartość samego biogazu w postaci ciepła i energii elektrycznej oraz wartość nawożącą azotu w oborniku zwierzęcym. Większe biogazownie otrzymujące biomasę z zewnątrz mają możliwość uzyskania dodatkowego dochodu z wartości nawożącej N, P i K, wartości „praw wstępu” i wartości redukcji CO₂e. W niektórych państwach członkowskich biogazownie mają możliwość uzyskiwania dochodów ze sprzedaży certyfikatów Green. Z punktu widzenia kosztów inwestycja i koszty operacyjne są znaczne.

Opłacalność i konkurencyjność biogazowni w dużej mierze zależy od ceny sprzedaży wyprodukowanej energii elektrycznej (zazwyczaj ustalonej przez państwo). Przykładowo na Węgrzech cena zielonej energii elektrycznej uzyskanej ze wszystkich odnawialnych źródeł energii wynosi 0,09 euro/kWh, podczas gdy w Niemczech, z możliwymi dopłatami, wynosi ona ok. 0,2 euro/kWh, czyli dwa razy więcej niż na Węgrzech, przy czym cena hurtowa jest prawie taka sama. Cena sprzedaży ustalona przez państwo jest w związku z tym w wielu przypadkach niewystarczająca do zapewnienia trwałości produkcji biogazu.

Analizy wskazują, że wartość CO₂e mogłaby prawie doprowadzić do zbilansowania gospodarki biogazowni na skalę gospodarstwa i pokryć około połowę strat ekonomicznych scentralizowanych biogazowni. Zlikwidowanie kosztów przejściowych dla handlu CO₂e przyniosłoby korzyści nie tylko w dziedzinie opłacalności produkcji biogazu, ale również krajowym bilansom w zakresie produkcji CO₂e.

Niemniej jednak ujemne zyski wyraźnie wskazują, że produkcja biogazu nie jest opłacalna bez znacznego wsparcia zarówno ze środków UE, jak i krajowych. Należy zachęcać do inwestycji różnymi środkami, w tym za pośrednictwem funduszy UE przeznaczonych na rozwój regionalny i obszarów wiejskich. Czynnikiem kluczowym jest jednak cena „zielonej energii elektrycznej” ustalana przez państwo, która powinna być wystarczająca do zagwarantowania trwałości i działać jako rzeczywista zachęta. Jednakże te europejskie i krajowe środki powinny być wydawane w mądry sposób. Wszelkie wsparcie finansowe dla instalacji biogazowych powinno opierać się na wydajności, rozwoju technicznym i pozytywnym bilansie w zakresie gazów cieplarnianych oraz innych środowiskowych zaletach tych instalacji.

IV. Potrzeba nowej dyrektywy w sprawie biogazu i przeglądu prawodawstwa

Prawodawstwo unijne i krajowe musi zostać poddane przeglądowi w celu ułatwienia zakładania i prowadzenia biogazowni na obszarze UE:

- przede wszystkim konieczna jest dyrektywa UE w sprawie produkcji biogazu, określająca konkretne cele związane z udziałem biogazu pochodzenia rolniczego w ramach celu dotyczącego produkcji energii odnawialnej, elementy statystyczne, działania na rzecz budowy i rozwijania biogazowni oparte na krajowych lub regionalnych ocenach wpływu, działania na rzecz rozpowszechniania i promowania wyników osiągniętych dzięki poprzednim doświadczeniom, krajowe i regionalne plany w celu zmniejszenia przeszkód prawnych i administracyjnych oraz zalecenia dotyczące minimalnego poziomu i mechanizmu rocznego dostosowywania płatności na rzecz „zielonej energii elektrycznej” i „zielonego gazu”.
- Prawodawstwo dotyczące wykorzystywania pozostałości z biogazowni powinno zostać poddane przeglądowi.

- Powinno się rozważyć zakazanie stosowania stymulatorów wzrostu zawierających metale ciężkie w paszy, jeżeli miałyby się to okazać ogólnoeuropejskim problemem dla późniejszego wykorzystania pozostałości biogazu na polach.
- Kluczowe znaczenie ma rzeczywiste egzekwowanie dyrektywy w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (IPPC), dyrektywy w sprawie azotanów, dyrektywy w sprawie osadów ściekowych, ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy ptasiej, dyrektywy siedliskowej oraz prawodawstwa dotyczącego metali ciężkich.
- Konieczna jest strategia w celu włączenia biogazowni do mechanizmów z Kioto.
- Potrzebna jest ogólnoeuropejskie prawodawstwo w celu zagwarantowania wprowadzania biogazu - dostosowanego do jakości gazu naturalnego - do sieci przesyłowych gazu naturalnego.
- Konieczne są wnioski dotyczące dalszego zwiększania wykorzystania zwierzęcych produktów ubocznych do produkcji biogazu, zgodnie z „Planem działania w sprawie biomasy”.
- Państwa członkowskie powinny włączyć biogaz do śródkresowej oceny istniejących programów rozwoju regionalnego i obszarów wiejskich, a także zaproponowały działania na przyszłość. Strategie rozwoju obszarów wiejskich, w tym projekty LEADER powinny zawierać scenariusze dotyczące rozwijania infrastruktury związanej z biomasą i biogazem.
- Komisja powinna przedstawić Parlamentowi Europejskiemu najpóźniej do 15 grudnia 2008 r. spójne sprawozdanie w sprawie produkcji biogazu w Europie, z uwzględnieniem wyżej wspomnianych wniosków i poczynionych postępów.
- Należy poczynić wysiłki w zakresie finansowania badań, rozwoju i demonstracji.

Projekt był również dyskutowany z niezależnymi ekspertami i administracją państw członkowskich, którzy w ogromnym stopniu pomogli uściślić pewne aspekty przyszłej polityki w zakresie biogazu.